

Pfv.IV.20.343/2014/5.szám

A Kúria a dr. Tordai Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a .. jogtanácsos által képviselt Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 65.P.20.762/2013. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.144/2013/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes 2013. február 1-jén írt kérelmében az alperestől a Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM Zrt.) 2013. január 31-i közgyűlésére, mandátum kiadásáról szóló előterjesztés és annak mellékletei megküldését kérte. A közgyűlés napirendi pontját képezte a földgáz-kereskedelmi és tárolói engedéllyel rendelkező társaságokba történő befektetések, valamint az ehhez kapcsolódó, korábbi közgyűlési hatáskörbe tartozó döntések meghozatala. A közgyűlés akként döntött, hogy az MVM Zrt. részvény adásvételi szerződés útján szerezze meg az .., .. és az .. alaptőkéje 100 %-át megtestesítő részvények tulajdonjogát a lehető legkedvezőbb feltételekkel, legfeljebb 875 millió euró vételárért. Az alperes válaszában megtagadta a kért adatok kiadását azzal, hogy azok döntés előkészítő adatoknak minősülnek.

A felperes keresetében a kérelmében megjelölt iratok kiadására kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy a január 31-i közgyűlésre a mandátum kiadása megtörtént, a döntés megszületett, így az előterjesztés megismerhető.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül bocsássa a felperes rendelkezésére a Magyar Villamos Művek Zrt. 2013. január 31-i közgyűlésére, mandátum kiadásáról szóló előterjesztést, annak minden mellékletével együtt, lehetőleg elektronikus formában.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján megállapította, hogy a felperes által kért adatok közérdekű adatok, mivel az, hogy a földgázpiacon az állam a költségvetés terhére kötendő szerződéssel milyen szempontok által vezérelt gazdasági döntést hoz, a nyilvánosság számára megismerhető adat kell legyen. Annak kérdése, hogy az ügyletkötésnek mik a várható előnyei, hátrányai, miket mérlegelt az állami tulajdonos, amikor az általa tulajdonolt társaság közgyűlése elé vitte ezt a javaslatot, milyen kockázatot jelent ez az MVM Zrt. jövőbeni gazdálkodásában, nyilvánosságra hozandó adat. A szerződést a 2013. április 16-i tárgyalás időpontjában az MVM Zrt. már megkötötte, így nincs olyan jövőbeni döntés, amit a kiadás befolyásolhat. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az üzleti titoksértésre hivatkozás tekintetében az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség. Azt nem tartotta értelmezhetőnek a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a felhívott közgyűlésen megszavazott, kiadott mandátumot megalapozó előkészítő anyag mennyiben sértené az alperesi tulajdonos üzleti titkát, a kötendő adásvételi szerződés megkötése során alkupozícióját, a vételár meghatározását, vagy az alperes által megjelenített állampiaci helyzetét. Az alperesnek fel kellett volna tárnia azokat a tényadatokat, amelyek alátámasztják, hogy üzleti titka sérülne, így az adat kiadására nem köteles, illetve legalábbis ennek a veszélyét kellett volna valószínűsítienie.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 10.000 forint másodfokú perköltséget. Az ítéltő tábla megállapította, hogy az eljárás során nem volt vitás, hogy a kiadni kért adatok közérdekű adatok, illetve, hogy lehetnek közöttük olyan adatok, amelyek a döntés előkészítését szolgálják. A másodfokú bíróság kifejtette: a társasági részesedések adásvétel útján történő megszerzésével összefüggő közgyűlési döntésre kiadott mandátum alapján legkésőbb az adásvételi szerződés aláírásával a döntés megszületett. Tehát a kért adatok kiadása kizárólag az Infotv. 27. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén

tagadható meg. Az ítélet tábla nem értett egyet az alperes álláspontjával, miszerint a vételi tranzakció finanszírozásáról még nem született döntés. Az elsőfokú eljárásban tartott tárgyaláson ugyanis az alperes azt adta elő, hogy a döntéshozatal négyütemű, ennek utolsó fázisa a közgyűlés döntése, a finanszírozás módjáról a költségvetés érintettségére tekintettel valószínűleg kormányhatározat dönt majd. Ezért az első fokú ítélet helytállóan állapította meg, hogy az adásvételi szerződés megkötésére tekintettel már nincs olyan jövőbeni döntés, amit befolyásolhat a kiadás.

Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy az alperes nem tárta fel az üzleti titok sérelmét, általánosságokat fogalmazott meg. Tényadatok nélkül nem volt megállapítható, hogy a 2013. január 31-én kiadott mandátumot megalapozó előkészítő anyag legalább az üzleti titok megsértésének veszélyét hordozná. Az alperes feladat- és hatáskörének illetéktelen, külső befolyástól mentes ellátását, zavartalan működését veszélyeztető körülményeket sem részletezte és nem támasztotta alá. A fellebbezés sem tartalmazott ebben a körben tényeket, hanem üzleti megfontolásokat, gazdasági racionalitásokat állított, konkrétumok nélkül.

Az iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésére történt részletes kioktatással tájékoztatta az alperest arról, hogy e körben őt terheli a bizonyítás. Bírói kérdésre határozottan és kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a tájékoztatás ellenére nincs bizonyítási indítványa. A másodfokú eljárásban felajánlott új bizonyíték értékelésének az akadályát képezi a Pp. 235. § (1) bekezdése, ezzel a lehetőséggel ugyanis az alperes már az elsőfokú tárgyalás berekesztése előtt is élhetett volna.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

Az alperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait, a Pp. 221. § (1) bekezdését és a Pp. 206. §-át sértette meg, illetve a bizonyítási eljárás kiegészítése szükséges.

Az előterjesztés döntés-előkészítő jellege tekintetében előadta, hogy a dokumentum a finanszírozási kockázatok elemzését, ezek elkerülésére megoldási javaslatot is tartalmaz a döntéshozó felé, ezért azzal, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő jelleget nem a finanszírozás módjáról szóló döntés meghozataláig állapította meg, megsértette az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdéseit. A döntés-előkészítés folyamatának utolsó állomásaként jelölte meg a mandátum szerint a finanszírozás módjáról való döntéshozatalt. A veszélyeztetés tényét kellő módon valószínűsítette, ami elegendő az adatok kiadásának megtagadásához.

A felülvizsgálati kérelem jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértően értelmezte az üzleti titok fogalmát. Az

alperes által készített előterjesztés megfelel a Ptk. 81. §-ában meghatározott fogalom elemeinek. Valószínűsítette, hogy jogszerű piaci érdekeit veszélyeztetné az adatok, különösen az adásvétel piaci pozíciókra gyakorolt hatásainak nyilvános bemutatása. Emellett az előterjesztést üzleti titokká is nyilvánította.

A Ptk. 81. §-át úgy kell értelmezni, hogy az aránytalan sérelem bekövetkezésének lehetősége is elegendő a nyilvánosság elvének korlátozásához.

A mandátum is utal arra, hogy a szerződés aláírása után változhat az egyes vagyonelemek értéke, így ebből is kiderül, hogy a vevőnek üzleti titokként védendő jövőbeni kockázatai vannak.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy nagy valószínűséggel versenyhatósági jóváhagyásra lesz szükség, a tranzakció piaci hatásait a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) vizsgálni fogja, ami újabb valószínűsítő érv mellett, hogy az alperesnek lehetnek méltányolandó üzleti titkai. A GVH pedig kitakarja nyilvános határozatának azon részeit, amelyek üzleti titkot tartalmaznak.

A kormányhatározat által felállított menetrend is olyan valószínűsítő érv, amely alátámasztja, hogy a szerződés aláírása és a vételár kifizetése között is történnek olyan üzleti-gazdasági események, amelyek a vételár végleges összegére is hatással lesznek.

Azok a körülmények, amelyek a vételárat befolyásolhatják, üzleti titoknak minősülnek, mert a vevő érdeke, hogy a vételárat alacsonyabbra szorítsa le. A vevő tárgyalási pozícióját ronthatja a vételár leszorítását célzó kockázati elem nyilvánosságra kerülése.

Az alperes érvelése szerint nem nyilvánosak az előterjesztésnek a részletes, az üzletpolitikára, a követett, követni kívánt piaci stratégiára vonatkozó adatai. Előadta azt is, hogy az adatok kiadása versenyhátrányt okozhat.

Az előterjesztés tartalmazza az átvenni kívánt társaságnak az MVM csoportba történő integrációjával kapcsolatos döntési folyamatok, tervezett integrációs modell, üzemviteli és ügyviteli rendszerek, támogató szolgáltatások integrációjának leírását is, amely a Ptk. 81. §-a szerint munkaszervezési, logisztikai módszer, így üzleti titokként védett.

Arra is hivatkozott, hogy a Nemzeti Adatvédelmi- és Információszabadság Hatóság gyakorlata szerint az adatgazda maga dönthet az üzleti titok kitakarásáról.

A felülvizsgálati kérelem szerint az üzleti titok minőségének meghatározásakor az adatelv és nem az iratelv érvényesül.

Az alperes nem zárkózott el az előterjesztés bíróság rendelkezésére bocsátásától, azonban a bíróság az indítványról nem határozott.

A Ptk. 81. § (3) bekezdése alapján azt fejtette ki, hogy a dokumentum üzleti titkainak kitakarásával kell biztosítani a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét, tehát nem a dokumentumot egészében, hanem annak adattartalmát kell részletesen vizsgálni. Az állami tulajdonban álló gazdasági társaság is végez üzleti tevékenységet, a Ptk. 81. § (3) bekezdése értelmében az

üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelem bekövetkezésének lehetősége esetén az üzleti titok feltétlen védelmet élvez, ha ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerését.

Utalt arra is, hogy az MVM Zrt. nemzetbiztonsági védelem alatt álló gazdasági társaság.

Az alperes a megállapított ítéleti tényállást okszerűtlennek tartotta, mivel nem tekintette döntés-előkészítő iratnak az előterjesztést, az Infotv. 30. § (5) bekezdése szerint az adatkezelőt megillető mérlegelési jog szűk értelmezését fogadta el. A vételár végleges meghatározása hiányában a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismeréséhez fűződő közérdeknél. A megtagadás alapjául szolgáló közérdek a tranzakció pénzügyi-számviteli zárásának szakszerű és illetéktelen befolyástól mentes lefolytatása.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint a bizonyítási teherre vonatkozó jogértelmezés nem hozható összefüggésbe a Pp. 206. §-ával és a Pp. 221. § (1) bekezdésével. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 21/2013.(VII.19.) AB határozatára, amely szerint a döntés megalapozását szolgáló jelleg nem alapozza meg a teljes dokumentum közérdekű adatként való kiadásának megtagadását.

A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a közgyűlési döntésre vonatkozó mandátum tekintetében az adásvételi szerződés aláírásával megszületett a döntés. A per eldöntése szempontjából az ún. finanszírozási döntés meghozatala nem bír jelentőséggel, az adásvételi szerződéssel a vételárról is meghozták a döntést.

Az Infotv. 31. § (2) bekezdése alapján az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a 27. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak illetve üzleti titok miatt nem ismerhetők meg a kiadni kért adatok. Erre vonatkozó bizonyítási indítványt azonban nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében egyrészt azt adta elő, hogy a mandátum kiadásáról szóló előterjesztés és annak mellékletei döntés-előkészítő adatok, másrészt pedig üzleti titkot tartalmaznak, ezért nem ismerhetők meg.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a felperes által kért adatok kiadására.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot -

az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az Infotv. 3. § 5. pontja határozza meg a közérdekű adat fogalmát. E szerint közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Miután a felperes által kiadni kért, az alperes kezelésében levő adatok - nem vitásan - közérdekű adatok, ezért kiadásuk csak a jogszabályban meghatározott esetekben tagadható meg.

Az elsőfokú eljárásban maga az alperes adta elő, hogy a perbeli kérdésben a döntéshozatal folyamata négy szakaszból áll. Elsőként megszületett a kormányhatározat, majd a részvényesi jogok gyakorlójának határozata, amely alapján a mandátum előterjesztésére sor került. Végso lépésként pedig a közgyűlés meghozta a döntést az adásvétel tárgyában. Bár arra is hivatkozott, hogy ezt követően még döntés születik a finanszírozás módjáról, azonban ez érinti a költségvetést, ezért nem az alperes, hanem valószínűsíthetően kormányhatározat rendelkezik majd erről a kérdésről. Nem vitásan 2013. március 28-án a felek az adásvételi szerződés is aláírták.

A fentiek alapján az ügyben eljáró bíróságok a döntés-előkészítés tekintetében helytállóan jutottak arra a következtetésre, hogy az adásvételi szerződés megkötésével a részvények tulajdonjogának megszerzésére vonatkozó döntés megszületett, ebből adódóan az adatok kiadása kizárólag az Infotv. 27. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén tagadható meg, azaz ha az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

Az Alkotmánybíróság 21/2013.(VII.19.) és 5/2014.(II.14.) AB határozatában kifejtette: a döntés megalapozását szolgáló adatok tekintetében - az eljárási szabályok keretei között - tényleges tartalmi vizsgálatot kell lefolytatni a fenti körülmények fennállásának megítéléséhez, arra nézve, hogy az adatkezelő alkotmányosan igazolható indokok alapján és a csak a feltétlenül szükséges mértékben tagadta-e meg a közérdekű adatszolgáltatást.

A Kúria egyetértett az eljáró bíróságokkal abban: a perben az nem nyert igazolást, hogy az adásvétel tárgyában meghozott döntést követően a mandátum előterjesztése és mellékletei nyilvánosságra hozatala veszélyeztethetné az állami szerv törvényes működési

rendjét, feladatainak külső befolyástól mentes ellátását vagy akár az adatot keletkeztető álláspontjának szabad kifejtését. Az Infotv. 31. § (2) bekezdéséből következően ennek megállapításához - tényelőadás és erre vonatkozó bizonyítás lefolytatása hiányában - nem elegendő az alperes általános hivatkozása, amely kizárólag a törvény szövegét tartalmazza.

A felülvizsgálati kérelem másik érvelése szerint a felperes által igényelt adatok üzleti titkot képeznek, ezért nem adhatók ki a felperes részére.

Az Infotv. 27. § (3) bekezdése értelmében az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvben foglaltak az irányadók. Ezért az ügyben eljáró bíróságoknak abban kellett állást foglalniuk, a felperes által megjelölt információk kiadása a Ptk. 81. §-a alapján megtagadható-e.

A Ptk. 81. § (2) bekezdése értelmében üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult - ide nem értve a magyar államot - jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

A (3) bekezdés szerint nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

Az Infotv. és a Ptk. fenti rendelkezéseinek értelmezésével megállapítható, hogy a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közérdekű adatokat főszabály szerint nem lehet üzleti titoknak minősíteni.

Kivételt ez alól kizárólag azok az adatok képeznek, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, mint például a technológiai eljárások, műszaki megoldások, gyártási folyamatok, munkaszervezési és logisztikai módszerek, know-how-ra vonatkozó adatok. Ugyanakkor - mint ahogyan ezt a Kúria Pfv.IV.21.454/2013/3. számú határozatában már kifejtette - ezek az adatok sem tartoznak az adatnyilvánosság alóli kivételek közé, ha azok kiadásának megtagadása a közérdekből nyilvános adatok megismerésének képezi akadályát.

Az Infotv. 31. § (2) bekezdése szerint a megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokait, illetve a másolat készítéséért megállapított költségtérítés összegének megalapozottságát az adatkezelőnek kell bizonyítania.

Az adatkezelő alperes a perben nem tett tényelőadást és nem terjesztett elő semmilyen bizonyítási indítványt arra nézve, hogy a perbeli adatok kiadásával piaci, üzleti tevékenységét olyan hátrány érné, ami méltánytalan helyzetet teremtené, aránytalan sérelmet okozna számára. Így nem bizonyította a Ptk. 81. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállását. Ennek hiányában az alperes köteles a per tárgyát képező közérdekű adatok kiadására, amelyek megismerésének korlátozását a fenti rendelkezések nem teszik lehetővé.

A kifejtettekre tekintettel az alperesnek a Gazdasági Versenyhivatal eljárására vonatkozó hivatkozása a perbeli jogvita elbírálása szempontjából irreleváns.

A fentieknek megfelelően a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését, mivel az ügyben eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapították meg a tényállást, amelyre alapított döntésük is helytálló. A bizonyítékok mérlegelésének felülmérlegelésére pedig nincs lehetőség.

A Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértése sem volt megállapítható, mert a bíróságok döntésüknek a jogszabályban meghatározott módon, kellő indokát adták.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének megfelelően hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint az eljárás tárgyi illetékmentes.

Budapest, 2014. május 14.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

AM

írnok